

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés legfontosabb új szabályai

Dr. Várhomoki-Molnár Márta
NFM, Közbeszerzési Szabályozási és Tájékoztatási Főosztály

Tematika

- A közbeszerzési szerződés megkötése, moratórium
- A szerződés érvénytelensége
- A teljesítésben részt vevők
- Teljesítésigazolás és pénzügyi teljesítés
- Szerződésmódosítás
- Az építési beruházást megvalósító szerződések sajátos szabályai

A szerződés megkötése

- A szerződésekre, ahol a Kbt. eltérést nem rögzít, a Ptk. szabályai irányadóak
- A szerződés létrejötte sajátos szabályok szerint történik
- A közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően kell megkötni – Mi történik, ha máshogy kötik meg?
 - közbeszerzési jogsértés
 - polgári jogi hatás? (jogsértéstől függ)
- Szerződéskötési kötelezettség, kivéve előre nem látható, elháríthatatlan ok esetén

A szerződés megkötése

- Nem kell előre megadni a szerződéskötés napra pontos időpontját: az összegezés megküldése napjától a nyertes és a második legkedvezőbb ajánlattevő (ha megjelölték) ajánlati kötöttsége további 30 (60) nappal meghosszabbodik – ebben az időszakban kell megkötni a szerződést
- Moratórium (Alcatel-ügy C-81/98, 2007/66/EK)
 - Szerződés nem köthető meg az összegezés megküldését követő 10 napos időtartam lejártáig (→ 11. nap köthető meg!)
 - Jogorvoslat esetén a Döntőbizottság érdemi határozatának meghozataláig (kivéve, ha DB végzése engedélyezi)
 - Előzetes vitarendezés esetén az ajánlatkérő válaszában megküldését követő 10 napos időtartam lejártáig, de csak a megfelelő és határidőben benyújtott vitarendezési kérelem eredményez moratóriumot (79. §)!

A moratórium szabályainak változása

A tíznapos időtartam letelte előtt is megköthető a szerződés (de jogorvoslat vagy vitarendezés esetén nem!)

- a) ha a nyílt eljárásban csak egy ajánlatot nyújtottak be;
- b) ha a meghívásos, a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás vagy a versenypárbeszéd során csak egy ajánlatot nyújtottak be, és amennyiben az eljárásban volt érvénytelen részvételi jelentkezés vagy sor került kizárássra az erre vonatkozó döntés ellen a jogorvoslat kezdeményezésének határideje az érintettek számára lejárt, vagy a döntést a Közbeszerzési Döntőbizottság jogszerűnek ítélte;
- c) ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást rendkívüli sürgősségre tekintettel indították;
- d) a keretmegállapodás alapján történő közbeszerzés esetében, kivéve, ha a közbeszerzés a verseny újraindításával valósul meg.

A szerződés érvénytelensége I.

A 2007/66/EK irányelvnek megfelelően a szerződés semmis, ha

- a) azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg;
- b) nem álltak fenn a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás feltételei;
- c) a szerződést a moratóriumra vonatkozó szabályok megsértésével kötötték, ezzel megfosztották az ajánlattevőt a szerződéskötést megelőző jogorvoslat lehetőségétől, és a jogsértés befolyásolta az ajánlattevő esélyét a közbeszerzési eljárás megnyerésére.

A szerződés érvénytelensége II.

De a szerződés nem semmis, ha

a) az ajánlatkérő a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás vagy in-house megállapodásról előzetes átláthatósági hirdetményt tett közzé és azt követő tíz napon belül nem köti meg a szerződést

b) kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A költségek e körben nem vehetők figyelembe, további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

Bíróság szerepe

A Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján más jogsértés is eredményezhet érvénytelenséget (4/1999. PJE – kereshetőségi jog)

A teljesítésben részt vevők

- Nyertes ajánlattevő vagy projektársaság (egyetemes jogutódlás lehetséges)
- Alvállalkozók részvétele is szabályozott.
 - csak bejelenteni kell az ajánlatban meg nem jelölt alvállalkozót és a kizáró okok hiányáról nyilatkozni
 - ha alkalmasságot igazolt: köteles részt venni, és csak az ajánlatkérő hozzájárulásával (DB: nem lehet utólagos!) és a törvényi feltételek fennállásakor cserélhető le
 - *Különbség: igazolt-e alkalmasságot?* 306/2011. (XII.23.) Korm. rendelet 10. §: ajánlatkérő köteles ellenőrizni az alvállalkozók közreműködésének szabályosságát
 - C-91/08 Wall AG ügy – Kbt. 128. § (4)

Teljesítésigazolás és kifizetés

- Legkésőbb a teljesítéstől számított tizenöt napon belül kell nyilatkozni a teljesítés elismeréséről vagy megtagadásáról
- Építési szerződés esetén az ajánlatkérő, amennyiben az erre meghatározott határidőt követő tizenöt napon belül nem kezdi meg az átadás-átvételi eljárást, vagy határidőben - mely legfeljebb huszonöt nap - nem fejezi be, kérésre a teljesítésigazolást köteles kiadni. Külön jogszabály vagy hatóság rendelkezése szerinti próbaüzem esetén 25 napnál hosszabb is lehet

Cél: teljesítés átvételének elhúzásával az ajánlatkérő ne hiúsítsa meg a kifizetést

- Fizetési határidők (2011/7/EU irányelv):
 - Legfeljebb a számla kézhezvételének napját követő 30 nap
 - Halasztott fizetés: ha a választott szerződéses konstrukció vagy a szerződéssel kapcsolatos más egyedi körülmények miatt az tényszerűen indokolt, de maximum 60 nap!
- Kötelező előleg

A szerződés módosítása

Az Európai Bíróság C-454/06. sz. ítélete (Presstext Nachrichtenagentur):

„Az eljárások átláthatósága és az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében valamely közbeszerzési szerződés hatályosságának ideje alatt az annak rendelkezéseire vonatkozóan elfogadott módosításokat a 92/50 irányelv értelmében új szerződés-odaítélésnek kell tekinteni, amennyiben az eredeti szerződés feltételeitől lényegesen eltérőeket határoznak meg, és következésképpen a feleknek e szerződés alapvető feltételeinek újratárgyalására vonatkozó szándékát igazolják”

A szerződés módosítása – EUB gyakorlat

Lényeges a módosítás, ha:

- olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna az eredeti odaítélési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívüli más ajánlattevők részvételét is lehetővé tették volna, vagy az eredetileg kiválasztott ajánlaton kívüli másik ajánlat kiválasztását is lehetővé tették volna;
- jelentős mértékben kiterjeszti a szerződést olyan szolgáltatásokra, amelyekre az eredetileg nem terjedt ki;
- a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára módosítja úgy, hogy ezt az eredeti szerződésben nem kötötték ki.

Főtanácsnok: Mindig az az irányadó, hogy milyen feltételeket érhetett volna el a piacon az ajánlatkérő a szerződésmódosítás időpontjában .

A szerződés módosítása – Kbt. 132. §

Nem lehet (új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül) módosítani a szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetve az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha

a) a módosítás olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a közbeszerzési eljárásban, más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét, vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna; vagy

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest új elemre terjeszti ki.

A szerződés módosítása – Kbt. 132. §

Az *a)* pont fennállását nem kell vizsgálni a szerződéskötést követően, a szerződéskötéskor előre nem látható ok felmerülése és lényeges jogos érdeksérelem esetén

A *b)* ponthoz: a szerződésben foglalt eredeti ellenérték 5%-ot meghaladó növekedését minden esetben úgy kell tekinteni, hogy az a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára megváltoztatja.

≈ új közbeszerzési irányelv tervezete [COM(2011) 896 végleges]: „Azokban az esetekben, amikor a módosítás értéke pénzben kifejezhető, a módosítás nem tekintendő lényegesnek (...) ha annak értéke nem haladja meg a 4. cikkben megállapított értékhatárokat, és ha az eredeti szerződés árának 5%-ánál kevesebb, feltéve, hogy a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét.”

Építési beruházásokkal kapcsolatos szerződések

- Tartalékkeret nem haladhatja meg a szerződésben foglalt ellenszolgáltatás 5%-át (125. § (9)).
- 306/2011. (XII.23.) Korm. rendelet: a tartalékkeret felhasználása nem vonja maga után szerződésmódosítás vagy közbeszerzési eljárás lefolytatásának szükségességét, ha a szerződés egyértelműen, előre megismerhetően rögzíti a felhasználás lehetséges eseteit és pénzügyi feltételeit. → meg kell próbálni előre körülírni, milyen típusú munkákra, milyen ellenértéken történik a felhasználás.
- Csak az eredeti beruházás teljesítéséhez szükséges munkákra
- Ha nem fér a tartalékkeret felhasználási körébe → vizsgálhatóak a 132. § feltételei → ha annak sem felel meg, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás feltételei 94. § (3) a) → ha egyik sem áll fenn, hirdetményes közbeszerzési eljárás

Építési beruházásokkal kapcsolatos szerződések

- Kötelező részszámlázás biztosítása: Hat hónapot meghaladó teljesítési időszak és egyben ötvenmillió forintot meghaladó összegű nettó ellenszolgáltatás esetén
 - Nettó 1 milliárd forint alatt legalább 4 részszámla (ideértve a végszámlát is), 1 milliárd felett legalább 6 részszámla
 - Az első részszámla legkésőbb a szerződéses érték 25 százalékát elérő megvalósult teljesítés esetén
 - Az előleg és a részszámlák alapján történő kifizetések összértéke nem lehet kevesebb a nettó szerződéses érték 70 százalékánál
 - A részszámla összegét a teljesítésigazolással elismert teljesítés mértékének megfelelően kell meghatározni
- Kétlépcsős kifizetési mód

Köszönöm a figyelmet!